

การศึกษาเรื่อง “ทัศนคติของผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม ในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีต่อศาลทหาร” มีวัตถุประสงค์การศึกษา 1) เพื่อศึกษาถึงทัศนคติ และความคาดหวังของผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมที่พึงได้รับจากศาลทหารอันควรนำกลับไปสู่การแก้ไขกฎหมายและการปรับปรุงองค์กร 2) เพื่อศึกษาถึงแนวความคิดของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อศาลทหาร 3) เพื่อศึกษาว่าผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม มีความรู้ความเข้าใจต่อกระบวนการยุติธรรมทหารมากหรือน้อยเพียงใด และ 4) เพื่อทราบถึงปัญหา อุปสรรค รวมทั้งกระบวนการยุติธรรมทหารที่ควรปรับปรุง แก้ไข เพื่อให้สอดคล้อง และได้รับการยอมรับจากผู้เกี่ยวข้องเช่นเดียวกับศาลยุติธรรม

ในการศึกษา กลุ่มประชากรที่ศึกษาประกอบด้วย พนักงานอัยการ เจ้าหน้าที่ตำรวจ ผู้พิพากษา และทนายความ จำนวน 100 คน และใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผลการศึกษาพบว่า ผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมมีความรู้ความเข้าใจต่อกระบวนการยุติธรรมทหาร ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจน้อย คิดเป็นร้อยละ 52.0

จากการศึกษาทัศนคติและความคาดหวังในกระบวนการยุติธรรมที่พึงได้รับจากศาลทหารของผู้เกี่ยวข้อง พบว่า ในทุกทัศนคติผู้เกี่ยวข้องมีความเห็นด้วยมากหรือกล่าวได้ว่ามีทัศนคติที่ดีต่อศาลทหาร โดยทัศนคติเกี่ยวกับวินัยทหาร การบังคับบัญชา และความมั่นคงของชาติ มีค่าเฉลี่ยรวม 4.19 ทัศนคติเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ กฎหมายทหาร มีค่าเฉลี่ยรวม 3.73 และทัศนคติเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคลากรในศาลทหารและเรื่องทั่วไปเกี่ยวกับศาลทหารมีค่าเฉลี่ยรวม 3.58

ปัญหาและอุปสรรคที่พบ ได้แก่ กฎหมายทหารได้บังคับใช้เป็นเวลานานโดยไม่มีการปรับปรุงแก้ไขให้ทันยุคและเหตุการณ์ปัจจุบัน ขาดการประชาสัมพันธ์ทั้งทางตรงและโดยอ้อมทำให้ประชาชนขาดความเข้าใจในกระบวนการทำงาน และขั้นตอนการพิจารณาของศาลทหารมักเป็นการภายใน ทำให้ถูกมองว่าไม่โปร่งใส ไม่สามารถตรวจสอบได้ และเป็นอภิสิทธิ์ชน ก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำในสังคม รวมทั้งอัยการศาลทหารและตุลาการศาลทหารบางคนไม่ได้จบการศึกษาจากเนติบัณฑิต ทำให้มาตรฐานความรู้ของศาลพลเรือนและศาลทหารไม่เท่าเทียมกัน

ABSTRACT

TE159047

A case study of “The Attitude of the People Involved in the Justice Process in Chiang Mai Province Towards Military Court” has 4 objectives; 1) to study attitudes and anticipations of the people involved in the justice process which should be served from the military court that should be used in law revision and organization improvement, 2) to study ideas of these involved people toward the military court, 3) to ascertain how much the people involved in the justice process have acknowledgement in the military-justice process, and 4) to investigate problems, obstacles including military-justice process which should be revised in order to be consistent and admitted from the involved people the same to justice court.

In this study, the population has been combined with public prosecutors, police officers, judges and attorneys; 100 persons, and questionnaires in the data collection.

Finding showed that the majority of the people involved in the justice process have a few acknowledgements toward military-justice process in 52.0 percent. In terms of the attitude and the anticipation in the justice process which should be served from the military court of the involved people, it was found that all attitudes of the involved people strongly agreed with or it could be said that there were positive attitudes toward the military court. Hereby, the attitude of military disciplines, commands, national securities was 4.19 and the attitude of regulations, precedence, military laws was 3.73 as well as the attitude of personnel performance and general matters in the military court was 3.58 in the average mean. Thus, the found problems and obstacles were military laws that had been enforced since a long time ago without the update revision. Besides, lacking of the both direct and indirect public relations had affected the understanding about operations and considers steps of the military court, which have usually been internal affairs. Hence, it had been looked like being the inexplicit affairs, could not verify and privilege persons causing to the overlap society. In addition, since some prosecutors and arbitrators in military court had not graduated in barrister-at-law, then affected on the inequality in knowledge standard of the civil court and the military court.